

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/61/2024
Identifikačné číslo spisu:	2320011039
Dátum vydania rozhodnutia:	16.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2320011039.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvinenej M. Z., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 16. januára 2025 v Bratislave dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky podané proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 14. septembra 2023, č. k. 5To/148/2022-413, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 14. septembra 2023, č. k. 5To/148/2022-413, z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 158 Trestného zákona s poukazom na § 123 ods. 2 Trestného zákona, § 320 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a § 280 ods. 2 Trestného poriadku v prospech obvinenej M. Z..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa zrušuje uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 14. septembra 2023, č. k. 5To/148/2022-413, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Krajskému súdu v Trnave prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 18. júla 2022, sp. zn. 31T/98/2020, uznal obvinenú M. Z.Š. za vinnú za dva prečiny ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) na tom skutkovom základe, že

„dňa 11.04.2018 v čase okolo 16.25 hod. v K. viedla motorové vozidlo H. H., EČ: O.-XXXCL, po ulici F., pričom na križovatke s ulicou Š. nerešpektovala dopravné značenie S. „Daj prednosť v jazde“ a vošla s vozidlom do križovatky, pričom nedala prednosť po ulici Š. v smere od centra z hlavnej cesty

prichádzajúcemu vozidlu B. B., EČ: O.-XXXDI, čím porušila povinnosť podľa § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, a prednou časťou svojho vozidla narazila do ľavej prednej bočnej časti prichádzajúceho vozidla, čím vozidlo B. B. zišlo z vozovky na krajnicu a z tade na trávnatú plochu, kde narazilo do motorového vozidla L. B., EČ: O.-XXXEZ, odstaveného pred rodinným domom č. XXXX/XX, čím jej spolujazdkyňa vo vozidle H. H. P. Š. utrpela zranenia sériovú zlomeninu rebier IV -VI vpravo, podvrtnutie krčnej chrbtice, tržnú 2 cm ranu koreňa nosa, tržnú cca 2,5 cm ranu vonkajšieho očné kútika vpravo, pomliaždenie okolo očnice vpravo a pomliaždenie ľavej polovice hrudníka s dobou liečenia do 35 dní, a vodička vozidla B. B. K. O. utrpela zranenia natiahnutie krčnej chrbtice, zlomeninu základne V záprstnej kosti ľavej ruky, zlomeninu II záprstnej kosti pravej nohy nad základňou, nalomenie IV rebra vľavo, pomliaždenie ľavej polovice hrudníka a odreninu kože ľavého kolena s dobou liečenia do 40 dní.“

Za to súd uložil obvinenej podľa § 158 Tr. zák. a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. k) a § 37 písm. h) Tr. zák. úhrnný peňažný trest vo výmere 800 (osemsto) Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil obvinenej náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. jej uložil aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) poškodenú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a. s., odkázal súd s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti uvedenému rozsudku podala obvinená M. Z. odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) uznesením zo 14. septembra 2023, č. k. 5To/148/2022-413, rozhodol tak, že napadnutý rozsudok podľa § 320 ods. 1 písm. a) Tr. por. v spojení s § 280 ods. 2 Tr. por. zrušil v celom rozsahu a trestnú vec obvinenej M. Z., vedenej na podklade obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta, č. 3 Pv 306/18/2202-39 z 11. augusta 2020, postúpil Okresnému dopravnému inšpektorátu Galanta Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Galante, pretože nešlo o trestný čin, ale žalovaný skutok mal byť prejednaný ako priestupok.

Dňa 26. marca 2024 podal proti tomuto uzneseniu Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. V rámci písomne podaného dovolania generálny prokurátor uviedol, že krajský súd porušil napadnutým uznesením zákon v ustanoveniach § 320 ods. 1 písm. a) Tr. por., § 280 ods. 2 Tr. por., § 158 Tr. zák. a § 123 ods. 2 Tr. zák. v prospech obvinenej M. Z.. V intenciách odôvodnenia podaného dovolania generálny prokurátor uviedol, že rozhodnutie krajského súdu o postúpení veci na prejednanie priestupku je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, ktorý vyjadruje všetky potrebné znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák., čo predstavuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pričom toto porušenie zákona zásadným spôsobom ovplyvnilo postavenie obvinenej (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Ďalej poukázal na to, že v skutkovej vete okresného súdu je v dostatočnom rozsahu popísané konanie obvinenej a jeho následok, v dôsledku ktorého utrpela poškodená P. Š. zranenia - sériovú zlomeninu rebier IV. - VI. vpravo, podvrtnutie krčnej chrbtice, tržnú cca 2 cm ranu koreňa nosa, tržnú cca 2,5 cm ranu vonkajšieho očné kútika vpravo, pomliaždenie okolo očnice vpravo a pomliaždenie ľavej polovice hrudníka s dobou liečenia do 35 dní, a poškodená vodička vozidla B. B. K. O.Á. utrpela zranenia - natiahnutie krčnej chrbtice, zlomeninu základne V. záprstnej kosti ľavej ruky, zlomeninu II. záprstnej pravej nohy nad základňou, nalomenie IV. rebra vľavo, pomliaždenie ľavej polovice hrudníka a odreninu kože ľavého kolena s dobou liečenia do 40 dní, pričom zo skutkovej vety, i keď v nej nebola explicitne použitá slovná formulácia „doba sťaženia obvyklého spôsobu života“, je podľa dovolateľa zrejmé, že na základe uvedených zranení došlo k trestnému činu ublíženia na zdraví. Dovolateľ mal za to, že z charakteru a rozsahu zranení poškodených, ktoré spočívali v zlomeninách kostí (rebrí, záprstných kostí), nalomení rebra, pomliaždení hrudníka, či podvrtnutia krčnej chrbtice, potom v nadväznosti na stanovenú dobu liečenia vyplýva aj sťaženie obvyklého spôsobu života nie iba na krátky čas, ktorý prekračuje judikatúrou ustálenú hraničnú dobu 7 (sedem) dní. V podanom dovolaní ďalej poukázal na skutočnosť, v zmysle ktorej správnosť posúdenia skutku ako trestného činu podporuje aj znalecký

posudok znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie chirurgie a traumatológie, MUDr. Ervina Chomča (ďalej aj ako „znalec“), na základe ktorého bola určená doba liečenia poškodených. Zo znaleckého posudku vyplýva, že u poškodenej P. Š. bola dĺžka potrebnej a nutnej doby liečenia pre jej zranenia 35 dní, a to v dôsledku liečby sériovej zlomeniny rebier s takou istou dobou dočasnej práceneschopnosti. V týchto intenciách dovolateľ zvýraznil, že podľa záverov znalca bola poškodená P. Š. obmedzená na obvyklom spôsobe života dotykovou bolestivosťou v oblasti zlomeniny rebier a bolesťami pri dýchaní a pri kašli, čo trvalo do premostenia zlomeniny kostným materiálom, čo zvyčajne trvá okolo 14 (štrnásť) dní. Ďalej bola obmedzená na obvyklom spôsobe života bolesťami krku pri pohyboch - teda pri otáčaní krkom, čo trvalo 14 (štrnásť) maximálne 21 (dvadsaťjeden) dní, a v dôsledku tržných rán 5 - 7 dní, a to sťaženým vykonávaním osobnej hygieny v postihnutých oblastiach, to isté platí pre pomliaždené miesta. Dovolateľ súčasne poukázal na to, že dĺžka potrebnej a nutnej doby liečenia pre zranenia poškodenej K. O. bola 40 (štyridsať) dní. Ďalej dal do pozornosti, že doba liečenia v súvislosti so vzniknutými zraneniami z 11. apríla 2018 u poškodenej K. O. bola potrebná a adekvátne v dĺžke trvania 6 (šesť) týždňov - 42 dní, a to v dôsledku liečby zlomeniny II. záprstnej kosti nohy. K sťaženiu obvyklého spôsobu života poškodenej K. O. znalec uviedol, že poškodená bola obmedzená na obvyklom spôsobe života obmedzenou pohyblivosťou - funkčnosťou pravej dolnej končatiny - mala naloženú sadrovú fixáciu a 4 (štyri) týždne mohla došľapovať na postihnutú končatinu len bez prenesenia váhy, teda chodila pomocou barle. Tiež mala sťažené vykonávanie osobnej hygieny postihnutej dolnej končatiny. V dôsledku zlomeniny V záprstnej kosti ľavej ruky bola obmedzená obmedzenou pohyblivosťou - funkčnosťou ľavej - pravdepodobne nedominantnej ruky, a tak isto mala sťažené vykonávanie osobnej hygieny postihnutej ľavej hornej končatiny - mala naloženú dlahu pravdepodobne 4 (štyri) týždne. Ďalej uviedol, že v dôsledku zlomeniny jedného rebra bola poškodená obmedzená na obvyklom spôsobe života dotykovou bolestivosťou v oblasti zlomeniny a bolesťami pri dýchaní a pri kašli, čo trvalo asi 14 dní. V dôsledku pomliaždenia ľavej polovice hrudníka a odreniny ľavého kolena bola obmedzená na obvyklom spôsobe života - bolestivosťou v mieste pomliaždenia a odreniny pri dotyku a pohyboch.

Z dôvodov vyššie uvedených generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trnave zo 14. septembra 2023, č. k. 5To/148/2022-413, bol porušený zákon v ustanoveniach § 320 ods. 1 písm. a) Tr. por., § 280 ods. 2 Tr. por., § 158 Tr. zák. a § 123 ods. 2 Tr. zák. v prospech obvinenej M. Z.,
- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 14. septembra 2023, č. k. 5To/148/2022-413, ako aj ďalšie rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Trnave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa do konania verejného zasadnutia obvinená M. Z. a ani jej právny zástupca nevyjadrili.

Dovolanie generálneho prokurátora bolo 25. septembra 2024 spoločne s kompletným k veci príslúchajúcim spisovým materiálom predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa v tom čase účinného Rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2024 rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie generálneho prokurátora ako i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. a) Tr. por.] a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolania (§ 382 Tr. por.), preskúmal najvyšší súd na verejnom zasadnutí (§ 384 ods. 1 Tr. por.) zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorému podal generálny prokurátor dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, so zameraním sa na vecné vymedzenie

dôvodov dovolania podľa § 371 a § 374 Tr. por., ktorými je dovolací súd za podmienok uvedených v § 385 Tr. por. viazaný a dospel pri tom k záveru, že dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné, pretože odvolací súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku, v rozpore so zákonom, predmetnú trestnú vec posúdil ako priestupok. Rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a v dovolaní sa musí vždy uviesť dôvod dovolania a aké chyby sa vytýkajú (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom však z ustálenej súdnej praxe (R 120/2012-I.) vyplýva, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže generálny prokurátor v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Generálny prokurátor podaným dovolaním vo svojej podstate namieta krajským súdom vykonanú kvalifikáciu prejednávaného skutku, keď tento nekvalifikoval zistený skutok ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák., ale dospel k záveru, že žalovaný skutok by mal byť prejednaný ako priestupok, čím podľa jeho názoru malo dôjsť k nesprávnomu právnomu posúdeniu veci a k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Proces skúmania naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu je z hľadiska myšlienkového postupu súdu a orgánov činných v trestnom konaní subsumpciou (alebo podradením) zisteného a ustáleného skutku pod príslušné zákonné ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona. Podradenie skutkových zistení pod konkrétne zákonné ustanovenia je otázkou právnou, a preto najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ generálny prokurátor ako dovolateľ v dovolacom konaní napáda nepodradenie zisteného skutku na podklade vykonaných dôkazov pod zákonné ustanovenie § podľa § 158 Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák., jedná sa o otázku právnou (a nie skutkovú), ktorá je spôsobilá vo svojej podstate naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

O výrokovej časti rozsudku súdu v trestnom konaní platí, že táto musí byť vždy založená na súlade medzi skutkovou a právnou vetou. Za predpokladu, že medzi nimi tento súlad nie je, nemožno konštatovať správne právne posúdenie veci z dôvodu, že nemohlo dôjsť k vykonaniu správneho myšlienkového procesu subsumpcie (podradeniu) skutkového stavu pod právnou normu. Nesúlad medzi skutkovou a právnou vetou zakladá právnú vadu rozhodnutia súdu, ktorá môže, ale aj nemusí odôvodniť zrušenie právoplatného rozhodnutia v dovolacom konaní v závislosti od stupňa ovplyvnenia postavenia obvineného v tomto trestnom konaní v príčinnej súvislosti s identifikovanou právnou vadou (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Najvyšší súd konštatuje, že predmetom dovolacieho prieskumu v tomto konaní na podklade generálnym prokurátorom vymedzeného dôvodu na podanie dovolania je posúdenie, či krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď okresným súdom zistený a ustálený skutkový stav nepodradil pod skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák., keďže s poukazom na formuláciu skutkovej vety nemal za preukázané žiadne konkrétne sťaženie obvyklého spôsobu života poškodenej.

Podľa § 158 Tr. zák. kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 123 ods. 2 Tr. zák. ublížením na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného.

Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. spočíva v spôsobení ublíženia na zdraví, ktorá je však krytá nedbanlivostným zavinením. Naplnenie zákonom predpokladaného následku ujmy na zdraví v zmysle poruchy zdravia podľa § 123 ods. 2 Tr. zák. vyžaduje také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného.

Pre lepšiu prehľadnosť najvyšší súd uvádza, že spôsobenie zákonom predpokladaného následku ujmy na zdraví v prípade prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák. si vyžaduje kumulatívne naplnenie troch podmienok, a to:

- 1.) poškodenie zdravia iného,
- 2.) ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie,
- 3.) počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného.

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že okresný súd na podklade vykonaných dôkazov ustálil skutkový záver, že konaním obvineného došlo k takému poškodeniu zdravia poškodených, ktoré si objektívne vyžiadalo dobu liečenia 35 dní, resp. 40 dní. V skutkovej vete rozsudku potom tieto svoje zistenia konkrétne vyjadril tak, že „...jej spolujazdkyňa vo vozidle H. H. P. Š. utrpela zranenia sériovú zlomeninu rebier IV -VI vpravo, podvrtnutie krčnej chrčtice, tržnú 2 cm ranu koreňa nosa, tržnú cca 2,5 cm ranu vonkajšieho očného kútika vpravo, pomliaždenie okolo očnice vpravo a pomliaždenie ľavej polovice hrudníka s dobou liečenia do 35 dní, a vodička vozidla B. B. K. O. utrpela zranenia natiiahnutie krčnej chrčtice, zlomeninu základne V záprstnej kosti ľavej ruky, zlomeninu II záprstnej kosti pravej nohy nad základňou, nalomenie IV rebra vľavo, pomliaždenie ľavej polovice hrudníka a odreninu kože ľavého kolena s dobou liečenia do 40 dní.“

Krajský súd, na rozdiel od okresného súdu, však skonštatoval, že splnenie tretej podmienky v skutkovej vete rozsudku okresného súdu absentuje.

Nahliadnutím do znaleckého posudku znalca z odvetvia chirurgia, traumatológia MUDr. Ervina Chomča, č. 02/2019 z 8. februára 2019, vykonanom ako dôkaz na hlavnom pojednávaní 11. apríla 2022, najvyšší súd zistil, že znalec vo vzťahu k poškodenej P. Š. skonštatoval konkrétne obmedzenia v obvyklom spôsobe života, ktoré musela poškodená trpieť „...dotykovou bolestivosťou v oblasti zlomeniny rebier a bolesťami pri dýchaní a kašli, čo trvalo do premostenia zlomeniny kostným materiálom, čo trvalá zvyčajne 14 dní. Ďalej bola obmedzená na obvyklom spôsobe života bolesťami krku pri pohyboch - teda pri otáčaní krkom čo trvalo 14 maximálne 21 dní...“ a vo vzťahu k poškodenej K. O. „...poškodená bola obmedzená na obvyklom spôsobe života obmedzenou pohyblivosťou - funkčnosťou pravej dolnej končatiny - mala naloženú sadrovú fixáciu a 4 týždne nemohla došľapovať na postihnutú končatinu - len bez prenesenia váhy - teda chodila pomocou barle. ...v dôsledku zlomeniny jedného rebra bola

poškodená obmedzená na obvyklom spôsobe života dotykovou bolestivosťou v oblasti zlomeniny a bolesťami pri dýchaní a pri kašli, čo trvalo asi 14 dní. V dôsledku natiahnutia krčnej chrbtice bola poškodená obmedzená na obvyklom spôsobe života bolesťami krku pri pohyboch - teda pri otáčaní krkom, čo trvalo 14 maximálne 21 dní.“ U poškodených je teda aj podľa skutkových zistení okresného súdu, s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, preukázané, že išlo o dobu liečenia dlhšiu ako 7 kalendárnych dní.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že nepodradenie skutku krajským súdom pod zákonné ustanovenie 158 Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák. je založené výlučne na vytýkanej formálnej chybe, keď zákonný znak - že nebol iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného, nebol podľa krajského súdu dostatočne explicitne a doslovne uvedený v skutkovej vete rozsudku okresného súdu, ale bol uvedený len konštatáciou, že zranenia si podľa znaleckého posudku vyžiadali liečenie spojené s PN v trvaní po dobu liečenia 35 dní, resp. 40 dní.

Najvyšší súd sa s takýmto právnym posúdením (subsumciou) zisteného skutku zo strany krajského súdu nestotožňuje a považuje ho za nesprávny.

Je nespochybniteľné, že skutok musí byť v skutkovej vete rozsudku vždy vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého sa obvinený uznáva za vinného (R 12/2009). Odsúdenie páchateľa napriek nepopísaniu všetkých skutočností rozhodných pre naplnenie obligatórnej objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v právnej vete rozsudku je v zmysle ustálenej judikatúry porušením práva na spravodlivý proces (III. ÚS 509/2015). Vzhľadom na uvedené je potrebné pristupovať k hodnoteniu naplnenia objektívnych znakov skutkovej podstaty trestného činu na poklade skutkovej vety ako obligatórnej súčasti výroku rozhodnutia súdu vždy citlivo a s náležitou opatrnosťou.

Najvyšší súd však nadväzujúc na skoršiu rozhodovaciu prax uvádza, že nie každá formálna nepresnosť vo formulácii skutkovej vety spôsobuje porušenie práva na spravodlivý proces obvineného a nutnosť vylúčenia subsumpcie (podradenia) zisteného skutku pod príslušnú právnu normu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Vyžadovaný úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu v skutkovej vete neznamena bez výnimky v každom prípade nenaplnenie skutkovej podstaty trestného činu z dôvodu prísne formálneho explicitného neuvedenia všetkých skutkových okolností preukazujúcich naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ je ich možné z ostatných častí skutkovej vety jasne vyvodiť.

Inými slovami, nie je za každých okolností nevyhnutné explicitne do skutkovej vety uviesť, že konaním páchateľa skutku došlo k takému poškodeniu zdravia počas ktorého nebol iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného, pokiaľ túto skutočnosť nepochybne možno vyvodiť z ďalších častí skutkovej vety ako aj zo zisteného skutkového stavu ustáleného súdmi.

V tejto súvislosti možno poukázať i na predchádzajúcu judikatúru najvyššieho súdu z ktorej vyplýva, že „i keď teda v skutkovej vete nie je explicitne uvedené, že zranenia poškodeného sťažovali jeho obvyklý spôsob života nie iba na krátky čas, možno s poukazom na kombináciu modus operandi trestného činu uvedeného v skutkovej vete a nesporných skutkových zistení súdu prvého i druhého stupňa (ktorých správnosť dovolací súd nemá právomoc preskúmať) uzatvoriť, že mu bola spôsobená v dôsledku konania obvineného ujma na zdraví naplňajúca znaky ublíženia na zdraví v zmysle ustanovenia § 156 ods. 1 Trestného zákona“ (uznesenia NS SR, sp. zn. 1Tdo/49/2021, 1Tdo/48/2022 a 3Tdo/61/2022).

Z formulácie skutkovej vety rozsudku okresného súdu v časti „... P. Š. utrpela zranenia sériovú zlomeninu rebier IV -VI vpravo, podvrtnutie krčnej chrbtice, tržnú 2 cm ranu koreňa nosa, tržnú cca 2,5 cm ranu vonkajšieho očnému kútiku vpravo, pomliaždenie okolo očnice vpravo a pomliaždenie ľavej polovice hrudníka s dobou liečenia do 35 dní, a vodička vozidla B. B. K. O. utrpela zranenia natiahnutie krčnej chrbtice, zlomeninu základne V záprstnej kosti ľavej ruky, zlomeninu II záprstnej kosti pravej nohy nad základňou, nalomenie IV rebra vľavo, pomliaždenie ľavej polovice hrudníka a odreninu kože

ľavého kolena s dobou liečenia do 40 dní.“, vzhľadom na charakter zranení poškodených a dobu liečenia nemôže byť sporné, že došlo k sťaženiu ich obvyklého spôsobu života nie iba na krátky čas. Je evidentné, že zistená a uvedená doba liečenia korešponduje ovplyvnením obvyklého spôsobu života poškodených nie iba po krátky čas. Je potom len logickým dôsledkom nevyhnutnej liečby, že poškodené mali počas nej ovplyvnený obvyklý spôsob života.

Ovplyvnenie obvyklého spôsobu života poškodených nie iba po krátky čas zároveň jasne a zrozumiteľne vyplýva zo znaleckého posudku, ktorý bol v konaní vykonaný ako dôkaz. Najvyšší súd poznamenáva, že skutková veta a jej znenie musí byť vykladaná s prihliadnutím na ustálené skutkové zistenia, ktoré nemožno v tomto smere opomínať. Ostatné súdmi ustálené skutkové zistenia by mali byť pri hodnotení, či boli skutkom uvedeným v skutkovej vete naplnené všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu „skúškou správnosti“. Pokiaľ skutkové zistenia preukazujú naplnenie všetkých znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, nie je dôvod sa prikloniť k prísne formálnemu výkladu skutkovej vety.

Krajský súd sa prísne formálnym vyžadovaním explicitného (doslovného) uvedenia všetkých znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu priklonil k prílišnému právnemu formalizmu, keď nevzal do úvahy celkový kontext skutkovej vety, ale zameral sa výlučne na explicitne neuvedený znak. Najvyšší súd pripomína, že okrem iného aj v prípade hodnotenia všetkých zákonných znakov prítomných v skutkovej vete je potrebné uvážiť všetky okolnosti prípadu v súhrne a nielen jednotlivo (§ 2 ods. 12 Tr. por.).

Právnu úvahu krajského súdu spočívajúcu v konštatovaní absencie formálneho znaku s prihliadnutím na ustálené skutkové zistenia je nutné v konečnom dôsledku označiť za popieranie základných ustálených skutkových zistení z dôvodov, ktoré nemajú takú závažnosť, aby mohli objektívne odôvodniť popretie záujmu spoločnosti na vykonaní spravodlivosti, a teda na potrestaní páchatel'a za protiprávny čin. Právoplatný rozsudok krajského súdu totižto spôsobuje situáciu, kedy bol z vykonaného dokazovania ustálený skutkový záver, že obvinený sa dopustil činu, ktorý je mu kladený za vinu, avšak napriek tomu z dôvodov čisto formálneho charakteru (kvôli neuvedeniu určitého slovného spojenia do skutkovej vety) nedošlo ku kvalifikácii jeho skutku ako trestného činu, a tak ani k jeho odsúdeniu a potrestaniu. Z pohľadu dovolacieho súdu ide o zjavne neprimeraný následok vytýkaného pochybenia. Za takýchto okolností je úlohou súdov, aby vždy posúdili, či nie je možné zo skutkovej vety vyvodiť zákonný znak objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu aj napriek absencii doslovného a explicitného znenia tohto znaku. Až vtedy, keď to nie je možné (a nemôžu to ani doplniť), obstoí záver, že skutok uvedený v obžalobe nie je trestným činom.

Najvyšší súd sa stotožňuje s generálnym prokurátorom, že ovplyvnenie obvyklého spôsobu života poškodených v skutkovej vete s uvedením jeho dĺžky je dostatočným spôsobom vyjadrené, nakoľko sa dá vyvodiť z charakteru spôsobených zranení a doby trvania ich liečby. Aj vzhľadom na ďalšie ustálené skutkové zistenia (skúška správnosti vykonanými dôkazmi), krajský súd mal zo skutkovej vety vyvodiť naplnenie formálneho znaku objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158Tr. zák. s poukazom na § 123 ods. 2 Tr. zák.

Na doplnenie najvyšší súd uvádza, že procesnoprávne normy týkajúce sa výroku rozsudku (§ 163 ods. 3 Tr. por.), je potrebné vykladať nielen s prihliadnutím na práva obvineného, ale aj s prihliadnutím na všeobecný účel a cieľ trestného konania (uplatniť teleologický výklad), ktorým je náležité zistenie trestných činov a potrestanie ich páchatel'ov (§ 1 Tr. por.). Práva obvinených a záujmy spoločnosti chránené trestným právom majú byť vydaním rozhodnutia súdu vo vzájomnej rovnováhe, pričom táto rovnováha rozhodnutím krajského súdu nenastala.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné s odkazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a preto rozhodol, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Úlohou krajského súdu bude v konaní po zrušení napadnutého rozhodnutia zohľadniť vyššie uvádzané závery a v zmysle toho aj postupovať.

S poukazom na skutočnosti vyššie sumarizované najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.